

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

19 מרץ 2020

עת"מ 15547-01-19 הנדי ואח' נ' רשות האוכלוסין וההגירה - משרד הפנים - מדינת ישראל

1

לפני כב' השופטת תמר בזק רפפורט

עותרים

1. סלטאן הנדי
2. רמדאן עבדאלמגיד
3. אטרש עמאד
4. באשא אחמד
5. באשא יסמין
6. באשה תמארה
7. חסיין אשרף
8. עווד עיסא
9. סביתאן מוחמד
10. רזאן תמימי

נגד

רשות האוכלוסין וההגירה - משרד הפנים - מדינת ישראל

משיבה

2

3

פסק דין

4

1. העותרים, תושבי קבע, ביקשו להגיש בקשה להתאזרחות בהתאם לסעיף 5 לחוק האזרחות, התשי"ב-1992. העותרים 1-3 פנו ללשכת המשיבה במזרח ירושלים, ונקבעו להם תורים להגשת הבקשה כשנתיים עד שלוש מהפנייה. העותרים 4-10 פנו ללשכת ירושלים מרכז אליה הם משויכים בהתאם לאתר האינטרנט של המשיבה, ואולם נמסר להם כי עליהם להגיש את הבקשות בלשכה במזרח ירושלים.

2. לטענת העותרים, סירוב המשיבה לקבוע להם תור במועד סביר, ולחלופין להפנותם ללשכה שיכולה לקבוע להם תור במועד סביר אינה עומדת במבחני המידתיות ודינה להתבטל. עוד טענו כי סירוב המשיבה לתת שירות לעותרים 4-10 בלשכת ירושלים מרכז הינה הפליה פסולה על רקע מוצא, וכי גם הגבלת מתן השירות לפי שיוך גיאוגרפי נוגדת את תכלית החוק.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

19 מרץ 2020

עת"מ 15547-01-19 הנדי ואח' נ' רשות האוכלוסין וההגירה - משרד הפנים - מדינת ישראל

3. מכאן העתירה שלפני לאפשר לעותרים 4-10 להגיש את בקשתם להתאזרחות בלשכת ירושלים מרכז, ולחלופין, להורות כי לכלל העותרים יקבע תור להגשת הבקשה בפרק זמן של 90 ימים.
4. לאחר שהוגשו כתבי הטענות מטעם הצדדים, נערכו לפני 4 דיונים בימים 22.5.2019 ; 30.10.2019 ; 18.2.2020 ו-3.3.2020. בתוך כך עדכנה המשיבה מספר פעמים בדבר צעדים שנקטה להקדמת התורים להגשת בקשות להתאזרחות בלשכה במזרח ירושלים.
5. מדברי המשיבה עלה שהמשיבה פעלה לשיפור עומס העבודה המוטל על הלשכה במזרח ירושלים – עוד בטרם העתירה דנן (למשל כתוצאה מבג"ץ 2792/17 דלאל נ' שר הפנים (11.4.2018); בג"ץ 8074/17 אבו אלפילאת נ' משרד הפנים (10.10.2018); בג"ץ 3163/18 סלמאן נ' רשות האוכלוסין וההגירה (6.11.2019)), וכן לאחר הגשת העתירה דנן.
6. בכלל הצעדים שננקטו נמנים הצעדים הבאים: נשכרה חברת ייעוץ ארגוני שבחנה את תהליכי העבודה בלשכה ובעקבות המלצותיה נקבעה תכנית עבודה תוך הגדרת לוחות זמנים לצמצום הפערים בטיפול בבקשות התאזרחות שכבר הוגשו, ועד כה המשיבה עמדה בה; נערכו בלשכה שיפוצים להרחבת אולם קבלת הקהל; הושלמה מצבת התקנים בלשכה ואויש כוח אדם נוסף; הוקמה לשכת משנה לשירותי מרשם באזור מעבר קלנדיה; תוכננו שתי לשכות משנה נוספות באזור מזרח ירושלים; נפתחה אפליקציה לזימון תורים ונעשו פעולות להנגשת שירותי מרשם באינטרנט ובעמדות שירות מהיר. כמו כן המשיבה הודיעה שתאפשר לכלל המבקשים תושבי מזרח ירושלים לקבל שירותי מרשם שאינם מחייבים בחינה של מרכז חיים בכלל הלשכות בארץ (בקשות התאזרחות מחייבות בחינה של מרכז חיים). כמו כן, הוגדלו כמות התורים ביום להגשת בקשות התאזרחות.
7. כך, ביום 6.10.2019 עדכנה המשיבה כי הוקדמו 1,515 תורים כדלקמן: 252 תורים שנקבעו לאחר הגשת העתירה לשנת 2023, הוקדמו לחודש ינואר 2022; 784 תורים שנקבעו למחצית השנייה של שנת 2020, הוקדמו למחצית הראשונה של שנת 2020; 479 תורים שנקבעו בין החודשים ינואר-מרץ 2022, הוקדמו לחודשים ספטמבר-נובמבר 2020.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

19 מרץ 2020

עת"מ 15547-01-19 הנדי ואח' נ' רשות האוכלוסין וההגירה - משרד הפנים - מדינת ישראל

- 1 8. ביום 10.2.2020 עדכנה המשיבה כי הוגדלו מספר התורים ואוישו עמדות נוספות.
2 המשיבה עדכנה כי בכוונתה להקדים תורים שנקבעו לחודשים נובמבר-דצמבר 2021,
3 למחצית הראשונה של 2021; וכן להקדים 330 תורים שנקבעו לחודשים ינואר-מרץ
4 2021, למרץ 2020. לאחר מכן יוקדמו תורים שנקבעו לחודשים אפריל-מאי 2021.
- 5 9. עוד עדכנה המשיבה כי בפועל, תורים שנקבעו למחצית השנייה של שנת 2021, הוקדמו
6 למחצית הראשונה של 2021. בהתאם לכך, גם תורם של העותרים (להוציא העותר 7)
7 הוקדם בכ-5 חודשים כל אחד.
- 8 10. ביום 4.3.2020 עדכנו העותרים כי תורו של העותר 7 הוקדם בכשנה, כך שצפוי
9 להתקיים ביום 29.3.2020. ביום 9.3.2020 הסבירה המשיבה כי תור זה הוקדם במסגרת
10 הקדמת תורים שלא הוקדמו בעבר שנקבעו לחודשים ינואר-אפריל 2021, לחודש
11 אפריל 2021.
- 12 11. המשיבה הבהירה שהקדמת התורים לא נעשית באופן ישיר לפי סדר הגשת הבקשות
13 שכן הדבר יאלצה להקדים בפרק זמן קצר אלפי תורים תוך בהשקעת משאבים שתפגע
14 בעבודה הלשכה. עוד נקטה המשיבה עמדה לפיה אין מקום להקדים עוד את תורם של
15 העותרים דווקא, על פני מי שלא הגישו עתירות.
- 16 12. במסגרת הדיון שנערך לפני ביום 3.3.2020, ביקשו העותרים למחוק את העתירה
17 משעלה שאין כל תועלת מעשית בהותרתה תלויה ועומדת לפני בית המשפט, לאחר
18 שהבהרתי כי עמדת המשיבים שאין מקום להקדמת תור העותרים דווקא על פני אחרים
19 שלא הגישו עתירה. העותרים ביקשו כי יפסקו לזכותם הוצאות ושכר טרחה, וכן
20 התבקש החזר אגרה (עמ' 9, שו' 11-9 לפרוטוקול הדיון).
- 21 13. בהתאם לבקשת העותרים, העתירה דנן נמחקה אפוא.
22 שכר טרחה והוצאות משפט
- 23 14. העותרים ביקשו לפסוק בעבור כל עותר שכר טרחה בסך 10,452 ₪ והוצאות בסך
24 5,000 ₪.
- 25 15. ביום 4.3.2020 הודיעו העותרים כי לא מתבקש לפסוק הוצאות ביחס לעותר 7.
26 ביום 18.3.2020 הודיעו העותרים כי לאור הקדמת תורו של העותר 2 ליום 4.6.2020

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

19 מרץ 2020

עת"מ 15547-01-19 הנדי ואח' נ' רשות האוכלוסין וההגירה - משרד הפנים - מדינת ישראל

- 1 בסמוך לסיום הדיון בעתירה, הם מותירים את פסיקת ההוצאות לטובתו לשיקול דעת
2 בית המשפט.
- 3 16. לטענת העותרים, העתירה הפכה למעין עתירה ייצוגית בה ניתן סעד לאלפי אנשים
4 בהקדמת תורם בטווח זמנים שבין שנתיים וחצי לחודשים ספורים, זאת בשעה שתורם
5 של העותרים הוקדם במספר חודשים בלבד. לטענתם לא היו טורחים להגיש את
6 העתירה בהתחשב בתוצאה האישית שהשיגו בפועל, ולכן יש לפסוק לטובתם גמול
7 בדמות הוצאות משפט.
- 8 17. העותרים ביקשו כי ההוצאות יקבעו בהתאם לחשיבות הציבורית של העניין והעובדה
9 שהעותרים לא היו פונים לקבלת ייצוג משפטי להגשת בקשה בעלות של עשרות אלפי
10 שקלים אלמלא צפו שעניינם יוסדר ושבקשתם תתקבל לבסוף. לטענתם הסכומים
11 שהתבקשו מגלמים חלק מהנזק שנגרם להם וחלק מהתועלת שהופקה לאלפי אנשים
12 שתורם הוקדם ללא הגשת עתירה.
- 13 18. לטענת המשיבה, הפחתת העומס בלשכה, וכתוצאה מכך הקדמת התורים, התקבלה
14 כתוצאה ממהלכים שנעשו בשלבים מוקדמים להגשת העתירה. ייתכן שהעתירה סייעה
15 בלוחות הזמנים והגדלת מספר התורים ליום, ואולם הדבר התקבל כתוצאה ממהלך רחב
16 שלא קרה בעקבות העתירה. בכל אופן צעדים אלו נעשו לפני משורת הדין, שעה
17 שהסעד המקורי והעיקרי (קביעת תור לעותרים בתוך 90 ימים) הוא סעד שממילא לא
18 יכול להתקבל.
- 19 19. לעמדת המשיבה, לא הוגשה כל אסמכתה לשכר הטרחה ששולם בפועל. כמו כן, לא
20 פורטו הנזקים שנגרמו לכאורה לעותרים וממילא לא הוכחו. ממילא לא ניתן לדעת
21 שמדובר בעותרים שאכן בקשת האזרחות שלהם תתקבל.
- 22 דיון לענין הוצאות ושכ"ט
- 23 20. אכן בתי המשפט עשויים לפסוק לעותרים הוצאות משפט ושכר טרחה לאחר מחיקת
24 עתירתם, שהביאה לשינוי המצב לאחר ההליך, אף שלא ניתן פסק דין המעניק את מלוא
25 הסעד. ואולם נפסק שאין לראות בהוצאות הנפסקות במסגרת תובענות ייצוגיות משום
26 מדד או נקודת ייחוס לפסיקת הוצאות בבג"ץ (בג"ץ 10357/04 קיבוץ נחשולים ואח' נ' רשות האוכלוסין וההגירה - משרד הפנים - מדינת ישראל)

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

19 מרץ 2020

עת"מ 15547-01-19 הנדי ואח' נ' רשות האוכלוסין וההגירה - משרד הפנים - מדינת ישראל

- 1 נ' שר הרווחה (3.5.2010), והדבר אף נכון לעתירה שלפנינו. אין בכך כדי לשלול את
2 חשיבותה הציבורית של העתירה כאמת מידה לשומת ההוצאות בענייננו.
- 3 21. לאחר שעיינתי בפסיקת בית המשפט העליון בעניין דלאל לעיל, בעניין אבו אלפילאת
4 לעיל ובג"ץ 1326/17 אבו עודה נ' מנהל אגף לשכות רשות האוכלוסין וההגירה,
5 משרד הפנים (26.9.2019), אליהם הפנו הצדדים, הריני מוצאת לפסוק סך של 7,500
6 ש"ח לכל עותר (להוציא העותר 7) בגין הוצאות משפט ושכר טרחה.
- 7 22. סכום זה נפסק לאור חשיבותה הציבורית של העתירה, ומתחשב גם בכך שהעותרים לא
8 הציגו אסמכתה לסכומים ששילמו בגין שכר טרחה והוצאות שנגרמו להם לשם הגשת
9 העתירה כשלעצמה.
- 10 23. נוכח המקובץ, העתירה דנן נמחקת אפוא. החזר אגרה בכפוף לתקנות. המשיבה תשלם
11 לכל עותר (להוציא העותרים 2 ו-7) סך של 7,500 ש"ח בגין הוצאות ושכר טרחה.
12
13 ניתן היום, כ"ג אדר תש"פ, 19 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.
14

תמר בזק רפפורט, שופטת

